

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Samuelis De Cocceji, Henr. Fil. Sacræ Regiæ Majestatis
Borussicæ Magni Cancellarii, A Consiliis Sanctioribus
Status Et Rei Bellicæ, Ordinis Nigræ Aquilæ Equitis Etc.
Jus Civile Controversum Ubi ...**

Opus Ad Illustrationem Compendii Lauterbachiani ...

Cocceji, Samuel von

Lipsiæ, 1766

LIB. XLVII. TIT. X. De Injuriis Et Famosis Libellis.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9050

RESP. Loquitur de eo, qui agit contra raptorem, actione vi bonorum raptorum, indeque quadruplum consecutus est, hic non potest contra eundem agere furti non manifesti, ad consequendum duplum; quia duæ poenales semper invicem consumunt, si non plus sit in posteriori: idque clarissime ita explicatur in *Leg. obstante l. ff. Vi bon. rapt.* ab autore allegata.

LIB. XLVII. TIT. IX.

DE INCENDIO, RUINA
ÆDIUM, NAUFRAGIO, RATE, NAVE
EXPUGNATA.

Qv. *An liceat diruere aedes vicini tempore incendii?*

Distinguo: *Vel* ignis eo pervenit, *vel* non; *illo* casu diruere aedes vicini possum jure necessariæ defensionis; neque alteri fit injuria; quia aedes æque perituræ essent. *l. 3. §. 7. h.* Non vero *hoc* casu.

INSTAT JCTus, quod tamen studio alteri injuria fieri, indeque saltem ex *Lege Aquilia* ego teneri videar.

RESP. Imo non est injuria, tum quia me defendo, tum quia æque perituræ essent aedes.

Non igitur hujus rei causa est, quam *Grotius L. 2. r. 5. §. 6.* allegat, quasi in gravissima necessitate reviviscat jus illud pristinum rebus utendi, tanquam si communes mansissent: nam negamus, unquam rerum communionem fuisse, negamus quoque, eam, si fuisset, in casu necessitatis reviviscere.

Conf. *Brunn. parat. h. qu. 4. & Struv. Disp. de Incend. casuat.*

LIB XLVII. TIT. X.

DE INJURIIS ET FAMOSIS
LIBELLIS.

Qv. I. *An injuria recte definiatur delictum, in contumeliam alterius admissum?*

RESP. Injuria vel definitur *in genere*, vel *in specie*. In genere *Laut. pag. 663. verb.* injuria dicitur, quicquid non jure fit. *l. 1. §. 1.* Unde omne delictum, quod ad certam delicti speciem referri non potest, injuria est, uti: si quis rem suam rapit, si invito domino fundum ejus ingredia-
in contumeliam &c.

Cocc. J. C. P. II.

LIII

gredia-

grediatur, qui contra jus prohibendi domino competens agit, si quis cogitur vel prohibetur testari, *tot. tit. C. Et ff. Si quis aliqu. test. proh. vel cog.* proprium servum vendere, *L. 24. h.* projicit aliquid in locum alterius, *L. p. h. t.* Idemque, si contra jus fiat, quod in civitate habet, v. g. in loco publico &c.

Specialiter vero injuria recte definitur, quoties aliquid agitur, ut alter contentior fiat, *L. 2. pr. de Obs. par. præs.* uti, si debitor obæratu arguitur, si debitoris absentis domus obhignatur, *L. 20. h.* fidejussor convenitur, *L. 19. h.* vel ut inidoneus rejicitur, cum sit idoneus. *L. 5. L. 6. Qui satird. cog.* Si bona rei possidentur, *l. 15. §. 3. h.* pignus ejus venditur, *l. 15. §. 32. h.* debitor designatur, qui non est, *l. 15. §. 33. h.* arrestum, exhæredatio, in jus vocatio injusta &c. Modo animo injuriandi hæc fiant, quod intelligitur, nisi justa causa adsit, *l. 19. l. 20. l. 15. §. 31. seq. h.* vel actus sua natura sit injuriosus; tunc enim frustra de animo quæritur.

Qv. II. *An Ecclesie Ministri, convitium in certam personam e cathedra dicentes, injuriarum teneantur?*

Laut. pag. 664. verb. vel convitium &c. **A**FFIRMATUR: Nam licitum quidem est Ministro Ecclesie, in genere vitia reprehendere, non vero certam personam nominare, vel ita designare, ut intelligi possit, quem velit: hoc enim Judicis officium est, certam personam ut ream damnare; Pastor autem non est Judex competens, reus non est auditus, causa non cognita, nec probata &c. Sane Servator privatam tantum admittit commonitionem. *Matth. XVIII. v. 16.* Idque extra omne dubium est post *R. I. de ann. 1530. §. Wir haben. Et R. I. de ann. 1542. §. Damit aber.*

OBS. Officium Pastorum esse, corrigere vitia.

RESP. Non per modum injuriæ, sed vel ea in genere reprehendendo, vel commonendo peccatorem.

Equidem putant *Laut. p. 664.* animum injuriandi hic evidentissime probari debere, sed mihi videtur, frustra de animo quæri, ubi actus per se est injuriosus, uti hic, ubi fines officii notorie excedit.

Hodie igitur omnes pœnæ injuriarum in tali ministro locum habent. Struv. Ex. 48. §. 56. Carpz. P. 2. qu. 96. §. 19.

Qv.

Qv. III. *An sponsa vel uxor injuriam patiatur per sponsum, vel maritum?*

NEGATUR: In ejus enim potestate ac custodia sponsum vel maritum non est. *Laut. pag. 665. verb. non etiam &c.*

OBJ. *l. 11. §. 8. h. t. ibi: vel uxor, denegandum non erit.*

RESP. Uxor ibi non mariti, sed suam injuriam vindicat, cum maritus non possit.

Qv. IV. *An convitii veritas impediatur injuriarum actionem?*

NEGATUR: (1) Quia propositio delicti ab alio commissi legitime debet fieri, per denunciationem &c. *L. un. C. de Fam. Libell.* Non vero fit legitime, si extra iudicium ex mero odio proferatur. (2) per text. expr. in *L. 5. C. de Injur.* ubi is, qui alii crimen homicidii objicit intra annum injuriarum tenetur. *Laut. pag. 665. verb. nec veritas &c.*

OBJ. (1) *L. 18. ff. de Injur.* ubi iniquum dicitur, condemnare eum qui nocentem infamavit.

RESP. Soppoñitur ibi infamatio facta legitimo modo, scilicet coram Iudice &c. Aliter respondit *Struv. h. t. §. 55.*

OBJ. (2) Publice interesse, revelari crimina.

RESP. Si id non fiat zelo iustitiae, sed ex odio & vindicta, nec legitimo modo, injuria est.

Conf. *Car. 5. Sent. 10. Gail. Lib. 2. O. 100.* late Dd. apud *Struv. d. l. Berl. Concl. 65. n. 50. Myns. Cent. 4. O. 4. n. 4. Heig. qu. 31. n. 14.*

Qv. V. *An per illatam injuriam fama injuriati laedatur?*

NEGATUR: (1) Per *l. 5. §. 1. de Extraord. cogn.* ubi non nisi per nostrum delictum & auctoritatem publicam minuitur dignitas nostra. (2) Per text. expr. in *L. 3. C. h. ibi: vereri non debes, ne opinio tua maculata sit,* & in *L. un. in f. C. de Fam. lib. ibi: hujusmodi vero libellus alterius opinionem non laedat.* Quin (3) is, quis injuriam infert, infamis fit, *d. L. 3.* *Laut. pag. 666. verb. per illatam &c.*

OBJ. Quod suspectus reddatur ille, cui crimina obijciuntur.

RESP. Hoc verum est, si media ad injuriam illam vindicandam omittat, id enim metu, ne probentur ab injuriante, fecisse videtur.

Hinc suadet *Berl. P. 5. Concl. 65. n. 28.* ita concipiendum esse libellum: *Daß sich Beklagter unterstanden, so viel an ihm gewesen, Klä. gern seine Ehre zu rauben.*

LIII 2

Qv.

Qv. VI. Quænam dentur remedia ex injuria
illata?

Laut. pag. 666. verb. ad hanc vindictam. **R**ESP. Actio datur (1) *Prætoria*, ex omni injuria, tam reali, quam verbali. §. 7. *Inst. h.* (2) *Legis Corneliae* ex sola reali, §. 8. *h. t.* Utraque agitur vel *criminaliter*, ad arbitrariam pœnam fisco; vel *civilliter* ad injuriæ æstimationem, actori præstandam, §. 10. *h. l. 37. §. 1. h.* (3) Ad *Palinodiam*, qua agitur ad revocandam injuriam verbalem. *O. C. P. 2. t. 28. §. 4.* (4) Jus retorsionis, quo injuria verbis illata in contumaci verbis retunditur. *Gail. Lib. 2. O. 100. Et 101.* (5) Ex famoso libello, de quo vide *quæst. fin.* Nervose hæc omnia explicantur a Dn. Parente in *Hyp. Inst. h. §. 4. seq.*

Qv. VII. An actio injuriarum æstimatoria detur
hæredibus?

Laut. pag. 666. verb. non etiam. **E**quidem actiones pœnales, si pecuniariter agitur, hæredibus dari, etiam ante litem contestatam, certum est. Etsi enim verum sit, quod pœna in patrimonio actoris non sit, indeque nec ejus persecutio ad hæredes transire videatur, jus tamen pœnam pecuniariam petendi est in bonis agentis. *arg. L. 24. de V. S.* Hoc proinde transit quoque ad hæredes, ad quos totum patrimonium descendit, §. 1. *Inst. de Perp. Et temp. act. Dn. Par. Disp. de Oblig. haer. ex del. def. Sect. 2. §. 13. Et 14.*

At exceptio est in actione injuriarum, qua vindictam persequimur, *L. 33. pr. l. 15. §. 4. Et 46. de Injur.* vindicta enim non est res patrimonii, seu bonorum per *l. 2. §. 4. de Collat. bon. L. penult. in f. de Sep. viol.* Sed ad exiustimationem pertinet, quæ in bonis non est. *Vid. L. 28. ff. de Injur.*

Hæc ergo actio hæredibus non datur, *L. 7. L. f. C. de Rev. don. nisi lite contestata, d. L. 28. l. 10. §. 2. Si quis caut. L. 139. pr. L. 164. de R. J.* quia tum non amplius ex delicto, sed quasi ex contractu per litis contestationem inito, pœna deberi incipit. *Coccej. d. Disp. S. 3. §. 21.*

Sed an actio injuriarum æstimatoria contra hæredes injuriantis datur?

RESP. Contra hæredes ante litem contestatam nulla actio pœnalis, adeoque nec hæc injuriarum datur, *L. 10. §. 2. Si quis caut.* quia hæc quoque actio à parte rei est pœnalis, pœna autem morte defuncti expirat, *L. 20. de Pœn.* neque enim pœna potest deberi

ex

ex defuncti patrimonio, quippe quod morte defuit ipsius esse, & hæres pœnam solveret de suo, qui tamen non deliquit. Vid. *Dn. Par. d. Disp. S. 2. §. 8.* At alia ejus actionis ratio est post litem contestatam, tunc enim quasi ex contractu pœna debetur; quia partes sententiæ judicis se staturos litem contestando compromisere: cujus effectus inter alios insignis hic est, quod actiones alioquin temporales reddantur perpetuæ, & in hæredes transmittantur. *L. 26. L. 33. L. 38. ff. de O. & A.* Idque in terminis ita traditur in *L. 20. ff. de Accus. L. 139. pr. L. 164. de R. J. L. un. C. Ex del. def. in quant. haer. conv. L. 52. ff. de O. & A. Disp. Dn. Par. de Obl. haer. ex del. def. S. 3. §. 21. Borchold. ad §. 1. Inst. de Perp. & temp. act. Carpz. L. 3. Resp. 38. n. 24. seq. & Resp. 39. n. 12.*

Atque ita bis judicatum refert *Carpz. d. Resp. 38. n. 28. & Resp. 39. n. 14.* ubi notanter addit, haberi litem pro contestata, si per defunctum non stetit, quo minus litem inchoare possit. *Carpz. d. l. n. 21. ibique praejud.* Aliud præjudicium affert *Richt. dec. 55. n. 22. part. 1.*

Qv. VIII. *An actio injuriarum aestimatoria morte alterius extinguatur?*

AFFIRMATUR: Nisi lis contestata sit. Vid. *qu. praeced.*

Laut. pag. 667. verb. extinguatur haec actio.

Qv. IX. *An transgens de injuria habeatur pro confesso & condemnato?*

AFFIRMATUR: (1) Quia in criminibus capitalibus tantum transactio permittitur, *L. 18. C. de Transact. L. 1. ff. de Bon. eor. qui ant. sent. mort. sib. consc. L. fin. ff. de Praevar.* utpote ubi jura ignoscunt ei, qui metu tanti supplicii ex imbecillitate humana transigit, & sanguinem quocunque modo redimere cupit, *d. L. 1.* tota autem hæc ratio cessat in delictis privatis. Unde (2) de illis saltem dispositum legimus, quod transgens non habeatur pro confesso & convicto, *L. 7. ff. de Praevar.* cum in omnibus reliquis causis, excepto sanguine, transigentem pro victo haberi, expresse dicatur in *d. L. 7.* Atque ita in terminis rem decedit *Mysf. Cent. 6. O. 22.* Unde (3) etiam fit infamis, *L. 7. de Publ. jud. l. 6. §. 1. de His, qui not. inf.* Vid. *supr. tit. de Transact. qu. 12.* Atque ita in Curia Halberstadiensis pro confesso & convicto declaratus est stuprator, qui cum rea transiegit, postea vero restitutionem in integrum petiit, in causa *Buchte- mann, contra Philips, d. 8. Oct. 1709. & Mens. Maj. 1710.*

Laut. pag. 667. verb. sed hic transiens.

Qv. X. *An usu Sacrae Cœnae remittatur aestimatoria injuriarum actio?*

NEGATUR: Nam (1) tantum rancor & odium animi remittitur; non vero (2) juri meo renuncio; inprimis cum (3) publice interfit, injurias vindicari. Neque (4) hic modus remittendi injuriam Legibus statutus apparet: idque ita tradunt *Laut. p. 667. Du. Par. H. p. Inst. tit. de Injur. Struw. h. §. 64.*

Eadem ratio est, wenn beyde mit einander trincken, oder öffters mit einander sprechen ic. *Struw. d. l. Berl. P. 5. Concl. 70. n. 18.*

Qv. XI. *An actio injuriarum aestimatoria finitur anno utili? Et ex quo tempore currat?*

RESP. Finitur anno continuo: nam (1) actiones prætoriae ideo annuæ esse dicuntur, quia Prætoris imperium annuum fuit, *pr. Inst. de anno scil. Perp. & temp. act.* uti igitur hic annus Imperii continuus erat, ita etiam actiones. (2) Per *L. 5. C. h. ibi: & ex eo die annus excessit.* Adeoque tempus ibi continuo computatur de die in diem. (3) In dubio tempus intelligitur continuum, *L. 1. C. de Fer. L. 3. C. de Dilat.* quia præsumitur id, quod naturale est. Sed & (4) dilationum materia est amputanda, *L. 2. pr. C. de Temp. appell.* Idque (5) ita statuunt *Struw. h. §. 65. Carpz. P. 2. qu. 97. n. 57. Wesenb. h. n. 11. H. Hartm. L. 49. O. 9. Clar. 5. Sent. §. injuria. Bellovif. L. 1. c. 3. n. 11. Dd. apud Berl. P. 5. concl. 69. n. 17.*

Obj. (1) Quod in omni annali præscriptione annus intelligitur utilis. *l. 2. §. 13. Vi bon. rapt. l. 14. §. 2. Quod met. caus. §. 11. Inst. de Perp. & temp. act.*

RESP. Imo in quibusdam saltem casibus annus utilis factus est in favorem causæ. *arg. L. 42. de R. J.*

Hactenus tamen potest dici utilis, ut non currat, nisi a tempore scientiæ, seu quo scit, injuriam esse illatam; (1) quia ignoranti regulariter non currit annalis præscriptio, *L. 2. C. Qui adm. ad bon. possess. ibi: habuisti spatium 100. Merum utiliam, ex quo cum defunctum fisti, L. 2. pr. ff. Quis ordo in poss. ff. & L. 10. de Bon. poss. L. 4. C. de Liberal. caus.* ubi nec tempus interponendæ appellationis currit ignoranti. *Conf. l. 1. §. 7. Quand. app. Ed. Nam (2) præscriptio est pœna negligentæ, L. 1. ff. de Usur. §. f. C. de Ann. exc. quæ sane ei inferri nequit, qui nescit, & propter breve nimis spatium inquirere nequit. Accedit (3) quod in actionibus, quæ sunt in-*
flar

stat injuriarum, & anno quoque finiuntur, annus non currat, nisi a die scientiæ, ut in actione de calumniatoribus, *l. 6. ff. de Calumn.* ita actio, quod vi aut clam ob justam ignorantiam, etiam post annum institui potest. *L. 15. §. 4. & 6. Quod vi.* Eaque sententia (4) communis est, *Berl. d. c. 69. q. 19. Struv. h. th. 65. Myns. cent. 5. O. 5. Carpz. P. 2. qu. 97. n. 20.* ubi ait per *Const. Elect. P. 4. C. 46.* rem ita decisam esse. *Fach. L. 9. c. 8. Gail. 2. O. 105.*

OBJ. (2) *L. f. C. de Dol. mal.* ubi actio doli intra biennium finitur, a momento doli commissi.

RESP. Quia post biennium superest actio in factum contra decipientem, *l. 28. l. 29. de Dol. mal.* ubi ratio cessat in injuriis; ibi enim exlincta semel actione, nulla alia superest.

OBJ. (3) *L. f. in f. C. de Præscr. long. temp. l. 19. §. 1. ff. Quæ ad. serv. am. l. 3. §. f. in f. C. de Præscr. 30. ann.*

RESP. Loquuntur de longo & longissimo tempore; hoc currit etiam ignorantiam.

Qv. XII. *An in actione injuriarum, si criminaliter agitur, procurator admittatur?*

Dene distinguit *Berl. Part. 5. c. 65. n. 29. f. q.* an civiliter agatur, an *Laut. pag. criminaliter: illo casu procuratorem intervenire posse, l. 11. §. 2. l. 668. verb. 17. §. 19. ff. de Injur. l. 24. §. 1. ff. de Procur. non hoc, L. f. C. de Injur. non etiam* Nam procurator subscribat in pœnam, quod nemo facere poterat, *procuratori.* cum nemo sit membrorum suorum dominus. *L. f. C. de Accus. junct. L. f. C. de Furt. L. f. C. h.*

EXC. (1) Si sit persona illustris, *L. f. C. h. §. 8. Inst. h. Pingiz. qu. 16. n. 15. Berl. d. c. 65. n. 32.* (2) Si sit universitas; tum Syndicus admittitur. *Myns. cent. 4. O. 76. n. 3. seq. & late apud Berl. d. c. 65. n. 34.* (3) Si sint personæ conjunctæ, harum enim interest. *Pingiz. d. qu. 16. n. 30. Berl. d. l. n. 35.*

Hodie putant, procuratorem in criminalibus semper admitti, quia ratio subscriptionis cessat. *Carpz. P. 2. qu. 95. n. 5. & 51. Brunn. ad d. L. f. C. h. Mejer. C. F. A. h. th. 33. Treutl. P. 2. D. 30. th. 6. ibique Bach.* Alii dissentiunt, *Ranchb. P. 1. qu. 7. n. 35. & 37. Berl. d. l. n. 39. & 40.* ubi, in Thuringia id ita obtinere, ait. Plenius totam hanc questionem explicavi *supr. L. 3. t. 3. qu. 9.*

Qv. XIII. *An de Injuria agi possit, & ubi scripta, & ubi insinuata est?*

RESP.

Laut. pag. 668. verb. irrogatur officio Judicis &c. **R**ESP. Distingui solet inter actiones ex delicto civiles, & quæ criminalem perfectionem habent: HAS utrobique, tam ubi delictum consummatum, quam ubi inchoatum est: *L. 1. C. Ubi de crim. Laut. tit. de Jud. pag. 103. Brunn. ad L. 1. h. ILLAS* tantum in loco delicti consummati, *arg. d. L. 1. Laut. d. l.* intentari posse, ajunt. Atque ex hoc fundamento etiam injuriam scriptam tantum in loco, ubi insinuata est, vindicari posse, defendit *Berl. P. 2. dec. 181. & Laut. d. l. Carpz. L. 2. Resp. 26. n. 17. & Pract. Crim. P. 3. qu. 110. n. 16. seq.* Non vero in loco, ubi scribens injurias evomit, *dd. LL.* idque generali praxi receptum ait *Carpz. Proc. tit. 3. art. 2. n. 58. & seq. d. Resp. 26. n. 2.*

At, his non obstantibus, contraria sententia, & quod locus scripturæ æque sit locus delicti, rationi Juris convenientior est: nam (1) per hanc ipsam scripturam fama alterius læditur, adeoque ibi jam scribens delinquit; eodem modo, uti ille, qui eadem mandat, ex hoc mandato obligatur, licet alibi ejus executio facta sit. Sed & (2) fieri potest, ut hæc injuria nunquam insinuetur absenti, forte, quod nuncius non deferat, nemo tamen negabit, injuriam vere commissam esse. (3) Aliud enim est injuria, aliud injuriæ nunciatio, uti furtum est, etsi domino non sit nunciatum; neque nunciatio peccatur, sed scriptura. Atque ita (4) si quis ore injuriam absenti dicat, forte Cajum furem esse, erit injuria etiam, antequam nuncietur Cajo. Denique (5) cum injuria cæpta sit, verum utique est, criminaliter inde agi in eo loco posse. *L. 1. C. Ubi de Crim.* Eamque sententiam (6) defendunt *Zang. de Exc. P. 2. c. 1. n. 231. Auth. Matth. de Crim. L. 48. tit. 13. c. 5. n. 8. Brunn. Proc. inq. c. 3. n. 14. Bardil. Ex. 33. th. 8. & 9.* Atque ita (7) in contradictorio decisum, in Curia Halberstadiensi in causa der Wittwen von Asseburg, contra Paul Henckeln, d. 12. Sept. 1669. & d. 28. Jan. 1686.

OBJ. (1) Quod non videatur consummatum delictum, nisi declaretur per nuncium.

RESP. (1) Imo est consummatum, sed non nunciatum.

RESP. (2) Etsi non consummatum, est tamen inchoatum, adeoque tanquam de cæpto delicto, quod æque delictum est, agi potest.

OBJ. (2) Argumentum a contractu, qui perfectus non est, nisi in loco, ubi literæ recipiuntur. *Laut. pag. 102.*

RESP. Imo in hoc ipso non conveniunt contractus & delicta, nam ante consummationem contractus non est, nec utriusque consensus, sed meri tractatus: At ante consummationem delictum jam est, nec ibi utriusque consensus requiritur.

OBJ.

OBJ. (3) Quod in *L. 1. C. Ubi de crim.* tantum de criminibus, quæ legibus aut extra ordinem coercerentur, asseratur, perfici debere, ubi commissa vel inchoata sunt, vel ubi rei reperiuntur. Secus ergo videtur in delictis privatis, quale est injuria. *Laut. d. 1.*

RESP. Publica & extraordinaria crimina a privatis hic non distinguuntur in eo, quod illa tantum vindicari possint, ubi inchoata sunt; nam hoc æque verum est in privatis delictis, cum nulla ratio differentiae appareat, & unaquæque pars delicti verum sit delictum, sive publicum sit, sive privatum: sed in eo publica a privatis differunt, quod ratione illorum reus conveniri possit, ubi invenitur, *d. L. 1.* Secus ac in privatis; nam ratione illorum publice interest, ne delicta, quæ turbant tranquillitatem publicam, maneat impunita, quæ ratio in privatis cessat. *Laut. tit. de Jud. pag. 103. ibique Carpz. P. 3. qu. 110. n. 72. Et de Proc. tit. 3. art. 2. n. 38. seq.*

Qv. XIV. *An Actio injuriarum, criminaliter intentata, ad pœnam pecuniariam, fisco tribuendam, mortuo reo, detur hæredibus actoris, vel contra rei hæredes?*

Dixi in *quæstione septima*, hæredes agere & teneri, lite contestata, ad pœnam pecuniariam, si *civiliter* agatur; at si *criminaliter* ex injuria quis egerit, ad pœnam pecuniariam fisco applicandam, valde disceptatur. *Laut. pag. 668. verb. interdum pecuniariam Et.*

Quod ACTORIS hæredemattinet, certum est, eum litem & accusationem prosequi non teneri, *L. f. ff. Ad L. Jul. Maj. L. 6. ff. de Publ. jud. L. 10. ff. ad Sct. Turpill.* uti in terminis ita decidit *Brunn. Cent. 3. dec. 32.* At, si velejus interest, forte ratione expensarum, quas a reo repetere vult, eatenus continuare processum, vel, si crimen sit publicum, ex integro reum accusare potest. *L. 4. Ad Sct. Turpill. l. 3. l. 11. §. 2. ff. de Accus. L. 4. C. Si reus vel accus. Conf. L. 1. L. 3. C. de Abol. L. 1. C. de Gener. abol.* Alia vero quæstio est, an reus expensas ab actoris hæredibus repetere possit? Negat hoc *Brunn. d. Dec. 32.* sed ego omnino putarem, teneri hæredes vel continuare processum, vel expensas restituere.

Quid si enim reus, se calumniosè accusatum esse, probare vellet, vel convinci criminis non possit, sane hoc casu impensæ, factæ & injuria accusatoris ipsi caulatæ, ab hujus hæredibus restituendæ
Cocc. J. C. P. II. *M m m m* erunt;

erunt; hæc enim obligatio inhæret jam defuncti bonis, & sic transit ad hæredes.

De REI Hæredibus idem dicendum. Nam crimen & pœna rei morte finiuntur, *L. 1. L. 2. C. Si reus vel accus. L. 3. L. 6. de Publ. jud. L. f. ff. Ad L. Jul. Maj. L. 111. de R. J. adeo; ut accusator tuto desistat, L. 3. C. Si reus vel accus. l. 15. §. 3. ff. Ad Sct. Turpill. l. 3. §. f. ff. de Accus. Indeque lite exstincta accusator frustra conveniret hæredem, *dd. Ll.* Neque hic aliquid operatur litis contestatio, etsi id putent *Dd.* apud *Carpzov. L. 3. Resp. 39. n. 4.* & apud *Dn. Par. in Disp. de Oblig. hæer. ex def. delict. §. 32.* Non enim potest ea in criminibus pro quali contractu haberi, cum nec possint privati contrahere de jure publico, seu de crimine, cujus vindicta & pœna ad rem publicam pertinet, *l. 27. §. 4. ff. de Pact.* hic vero agitur de pœna, filico applicanda. *Dn. Par. d. Disp. th. 25. & 26.**

Exc. (1) Reo ante litem contestatam mortuo, criminis persecutio etiam contra hæredem instituitur in causa majestatis, *L. f. ff. ad L. Jul. Maj. repetundarum, L. 20. de Aeus. L. 2. Ad L. Jul. repet. peculatus, L. f. Ad L. Jul. pecul. de residuis, d. L. f. Dn. Par. d. Disp. th. 39. Carpz. L. 3. Resp. 38. n. 9. seq.*

Idem est (2) si quis mortem sibi conscivit conscientia ejusmodi delicti, quod publicationem bonorum infert. *L. p. C. Si reus vel accus.*

Sed & (3) hæres tenetur, quoties aliquid ex crimine ad eum pervenit. *L. 12. Ad L. Corn. de fals. L. 5. pr. de Calumn.*

Exc. (4) Reo post litem contestatam mortuo, ejus hæres ratione expensarum & damnorum tenetur, indeque si excipiat, crimen nec probatum, nec reum defunctum convictum esse, actori criminis probationem suscipienti respondere tenetur, ut eo probato appareat, num reus crimen commiserit, adeoque num hæres expensas actori restituere teneatur. De impensis ante litem contestatam factis hæres non tenetur, quia nulla actio injuriarum datur contra hæredes ante litem contestatam.

(5) Si etiam in criminibus certa pœna pecuniaria in sententia expressa sit; hæres, præmortuo reo, reassumere processum, & pœnam in sententia expressam solvere tenetur. *L. 20. ff. de Accus.*

At quid si sententia appellatione suspensa sit, & ea pendente reus moriatur? Communiter ajunt, reo pendente appellatione mortuo, finiri judicium, exstingui crimen, cessare pœnam, indeque hæredem ex eo crimine amplius conveniri non posse, *Carpz. L. 3.*

L. 3. R. sp. 38. n. 20. § 23. Myns. C. 1. Obs. 98. At duo omnino distinguendi sunt casus: VEL enim pœna corporalis in sententia est expressa, etsi ei publicatio forte bonorum cohæreat; Vel saltem pœna pecuniaria verbis sententiæ continetur. Illo casu vera est illorum Doctorum sententia, & morte rei totum omnino expirat iudicium, non hoc casu. Hæc jam differentia disertis verbis traditur (1) in *L. 1. pr. ff. Si pend. app.* ibi: *si vero fisci vel alterius, contra quem appellatum est, interest, hæres causas appellationis reddere necesse habet. & mox: nullius autem interest, veluti cum sine ademptione bonorum relegatus est. Nam si ademptis bonis relegatus, vel in insulam deportatus, vel in metallum datus, provocatione interposita decesserit, Alexander ita rescripsit: Quamvis pendente appellatione morte rei crimen extinctum sit: data tamen etiam de parte bonorum ejus sententia proponitur, adversus quam non aliter is, qui successione emolumentum habet, obtinere potest, quam si in reddendis causis appellationis iniquitatem sententiæ detexit.* (2) in *L. 3. C. Si pend. appell.* ibi: *Si is, qui ademptis bonis in exilium datus est, appellaverit, ac pendente provocatione defunctus est: quamvis crimen in persona ejus evanuerit, tamen causam bonorum agi oportet. Nam multum interest, utrum capitalis pœna irrogata bona reo quoque adimat, (quo casu morte ejus extincto crimine, nulla quaestio superesse potest,) an vero non ex damnatione capitis, sed speciali Praesidis sententia bona auferantur: tunc enim, subdueto reo, sola capitis causa perimitur, bonorum remanente quaestione &c.* (3) in *L. 6. C. Si reus vel accus. verl. Sin autem relegationis pœnam sustinuit, & in parte bonorum damnatus appellatione usus est, etiam post mortem ejus nihilominus appellationis ratio examinabitur: cum desideretur, utrum valeat, nec ne, particularis publicatio.* Accedit (4) ratio hujus distinctionis: nam priori casu certum est, pœnam corporalem extinguere morte rei, etsi in sententia ea jam determinata sit, *L. 3. C. Si pend. app. L. 20. de Pœn. d. L. ult. Ad L. Jul. Maj. & L. ult. C. Si reus vel acc.* indeque etiam publicationem bonorum, quæ pœnæ cohæret, ejusque necessaria accessio est, & extra eam esse non potest, extinguere necesse est, *L. 20. de Pœn. L. ult. Ad L. Jul. Maj.* At posteriori casu pœna pecuniaria cœpit jam ex sententia deberi, ejusque obligatio non corpori, sed bonis inhæret, adeoque non ex crimine, sed ex sententia petitur: sententia enim non minus, quam contractus alicui jus tribuit, & sic hic quædam juris commutatio subest, unde jus fisco acquiritur; eoque hoc jam desit esse in bonis defuncti, hæresque plus suo habet, §. *fin. I. de Off. Jud. arg.*

M m m 2

L. 207.

L. 207. de R. J. Dn. Par. in Disp. de Oblig. haer. ex del. def. § 5. v. 4. Et §. 34. Atque hoc ita in terminis traditur in *L. 20. ff. de Pœn.* Licet vero suspensa sit per appellationem illa sententia, non tamen est sublata, sed postea confirmata retro valet. *L. 6. §. 1. ff. de His, qui not. infam. L. 11. C. de Reb. cred. Dn. Par. d. Disp. th. 34.* Unde si veneficii accusata, eoque hæreditatis indigna reputata, cum actor non obtinisset, & provocavit, interim decessit, hæres accusatæ suscipere defensionem defunctæ tenetur, si fiscus probare velit, scelere hæreditatem esse quæsitam; quia non de pœna agitur, sed de re. *L. 9. de Jur. fisc.* (Atque hoc etiam in extraordinariis delictis ita obtinere, & rationibus & præjudiciis probat *Dn. Par. ibid. §. 30. 31. Et 32.*)

Neque OBSTAT (1) *L. 6. ff. de Publ. jud. ubi,* defuncto reo, pœna indistincte exstincta dicitur.

RESP. Scil. corporalis: secus si pecuniaria sit, hæc enim expresse ibi actori reservatur.

OBST. (2) *L. f. ibi: si quis, cum capitali pœna vel deportatione damnatus esset, appellatione interposita Et in suspensio constituta, fatis diem fundus est, crimen morte finitum est. C. Si reus vel accus.*

RESP. Loquitur de pœna capitali, secus vero, si in parte bonorum condemnatus sit, uti id expressis verbis mox restringitur.

OBJ. (3) Quod sententia & pœna non habeant effectum consummatum, si fuerit appellatum; quia appellatio reducit litem ad statum, in quo fuit ante litem contestatam: quin provocationis remedio extingui condemnationis pronunciationem, expresse traditur in *L. 1. §. f. Ad Sc. Turpill.*

RESP. Verum est, sententiam cum effectu non valere, at jus eventuale aliquod ei inest, ex quo parti vel fisco jus quæsitum est, quodque efficit, ut defunctus eventualiter plus suo habeat; unde hæres quoque obligatur. Sed & in allegata *Leg. 1. §. f.* agitur de casu, ubi, reo provocante ad Superiorem Judicem, accusator deserit judicium: tunc enim verum est, provocationis remedio pronunciationem condemnationis penitus exstingui; non enim valebit ea ex die primæ sententiæ, quia suspensa est, nec primam sententiam; quia secunda non est secuta, sed antequam ea secuta est, accusator desistit.

Atque hinc injuriato, cui pœna pecuniaria dictata erat, pendente provocatione mortuo, ejus hæres ad pœnam condemnati sunt in causa Wittiven von Aßeburg, contra Paul Hencken, d. 28. Jan. 1686.

Equi-

Equidem in contradictorio acriter hæc res olim agitata fuit in Curia Halberstadiensis in causa des Stifts Quedlinburg, & filii, contra Scherghing, ubi reus per sententiam ad certam pœnam 300. aureorum condemnatus fuit, sed interposita lenteratione mortem obiit: ac tum quatuor conformibus sententiis judicatum fuit, morte ejus pœnam cessare, (1) a Griphiswaldensibus, d. 8. Nov. 1703. (2) a Francofurtensibus, d. 28. Maji, 1704. (3) a Regimine, d. 13. Jan. 1707. (4) a Wurtzburgenfibus, d. 21. Mart. 1709. Verum cum & in apertissimas Juris rationes & expressos textus, qui nec a partibus, nec a Judice observati fuerant, illidunt hæc præjudicia, vix est, ut ea sequenda esse putem, imprimis cum in contradictorio contrarium præjudicium exstat. Neque enim exemplis, sed legibus est judicandum.

Qv. XV. *An mortuo eo, qui injuriam intulit, actio criminalis detur contra hæredes & fidejussores, ad expensas & damna?*

RESP. Licet reo criminis defuncto exstinguatur & crimen, & pœna, tamen adversus ejus hæredes de damno & expensis agi potest. Nam cum ille in causa fuerit actionis intentatæ, damnique inde dati, factio ejus aliquid mihi abest, quod ipsum resarcire tenetur: adeoque hæc tamen ex patrimonio suo debet, & hæc obligatio cum patrimonio defertur ad hæredes. Idque ita traditur in *L. 3. C. Si pend. app.* ibi: *quævis crimen in persona ejus evanuerit, tamen causam bonorum agi oportet &c. L. un. ibi: si vero fisci vel alterius, contra quem appellatum est, interest &c. ff. Si pend. app. l. 78. §. 2. ibi: nec aliud servabitur in liti sumtilus. ff. de Leg. 2. Conf. L. 6. ff. de Publ. jud. L. 9. ff. de Jur. fisc. Berl. P. 5. C. 70. n. 26. 30. & seq. Anth. Fab. C. tit. ex del. def. d. 1. Du. Par. Disp. de Obl. haer. ex del. def. th. 35.*

OBJ. (1) Quod hæredes defuncti expensas contumaciæ solvere non teneantur, *L. un. §. f. ff. Si quis jus dic.* nam contumacia est delictum, quod hæredes non obligat, §. 1. *Inst. de Perp. & temp. act. Carpz. Proc. t. 24. art. 1. n. 7. & seq.*

RESP. (1) Non loquimur de expensis contumaciæ, quæ fisco ideo, quod defunctus jus dicenti non obtemperaverit, debentur, de quo est *d. L. un.* sed de expensis ex instituto contra reum processu ortis, quæ fisco vel actori debeantur, non tanquam pœna, sed quia actori absunt factio rei, cujus personam hæres sustinet & repræsentat; sed

M m m 3

& (2)

& (2) hæc ipsa pœna contumaciæ in hæredes quoque transit, si ea per sententiam vel causa cognita determinata fuerit, vivente defuncto. Vid. *qu. præced.* Atque ita in contradictorio judicatum est in Curia Halberstadiensi, in causa der Wittwen von Aßeburg, contra Paul Hensen, d. 28. Jan. 1686.

Eadem quoque fere ratio est in fidejussore: hic enim adpromittit id, quod defunctus debet; quoties ergo hic obligatus fuit, toties quoque tenetur fidejussor. At dictum jam est, defunctum ad expensas litis & damna obligatum fuisse. *Fab. C. L. 4. tit. 11. per tot. Carpz. L. 3. Resp. 38. num. 24.*

Neque **OBST.** (2) *L. 2. ff. Jud. solvi. ibi: cum lite mortua nulla res sit, ideo constat, fidejussores ex stipulatu judicatum solvi non teneri.*

RESP. At lis mortua non est, quando de expensis & damnis contra defunctum agitur. Sed & textus agit de casu, ubi lis exstinguitur, vel quia nondum erat contestata, vel quia solum, transactum, &c. erat, uti id explicatur in *L. 13. in fin. pr. eod. Conf. l. 10. §. 2. Si quis caut. Esc. non obt.*

OBST. (3) Quod fidejussio sit accessio debiti principalis, *l. 1. §. 8. de O. & A. l. 63. §. 1. ff. de Fidejuss.* adeoque exstincto principali debito, id est, crimine & pœna, totum judicium, omnisque obligatio cessare videtur.

RESP. Imo principale debitum non totum exstinguitur, sed tantum quoad pœnam & crimen, non vero quoad causam bonorum. *L. 6. de Publ. jud. L. 3. C. Si pend. app.*

Atque hinc fidejussor per tres conformes sententias ad restitutionem damni & expensarum, a reo defuncto causatarum, condemnatus fuit in Curia Halberstadiensi, in causa des Stiffts zu Quedlinburg, contra Hetsling, d. 28. Maji, 1705. d. 13. Jan. 1705. d. 21. Mart. 1709.

Qv. XVI. *An mortuo injuriante ejus fidejussor teneatur?*

RESP. Fidejussor, qui pro injuriante cautionem præstitit de judicio filii & judicatum solvi, toties obligatur, quoties reus principalis obligatus fuit; adeoque, quoties hic plus suo, auctiusque patrimonium habuit. Si ergo contra injuriantem, qui lite contestata moritur, civiliter agitur, fidejussor tenetur. *L. 10. Si quis caut.* Si criminaliter, tunc reus non obligatur ad pœnam, nisi in casibus in præcedenti quæstione recensitis, adeoque nec ejus fidejussor. Vid. *qu. præced.*

Atque

Atque hinc contra apertas juris rationes, & contra expressos textus, in omnibus illis sententiis, præcedenti *qu. 13.* recensitis fidejussor, reo ad certam pœnam pecuniariam condemnato, sed pendente leuteratione mortuo absolutus fuit; & quidem ex erroneo illo principio, quod res judicata non fuerit.

Qv. XVII. *An juramentum suppletorium, si criminaliter agatur, ad pœnam pecuniariam locum habeat?*

Injuriam aliquis reus arguebatur, ille injuriam factam negabat, quæsitum fuit, an actor in supplementum jurare possit? Negabat hoc reus ex ea ratione, quod in causa criminali non liceret in supplementum jurare. Vid. *Laut. tit. de Jurej. pag. 186.* Verum patitur hæc regula exceptionem, si pecuniariter agatur. *l. 3. §. 1. §. 8. l. 11. §. 1. in f. ff. de Injur. Carpz. L. 3. R. 44. Et de Proc. tit. 11. art. 1. n. 41. Et Pr. Crim. qu. 95. n. 66. Laut. ibid.* Atque ita in Curia Halberstadiensi judicatum in causa *Mein-dorffs*, contra *Oppen*, d. 14. Febr. 1707.

Qv. XVIII. *An actio injuriarum criminalis 20. annis præscribatur?*

AFFIRMATUR: Nam in genere omnia crimina viginti annis præscribuntur, *L. 12. C. Ad L. Corn. de fals.* nec ullibi hæc actio injuriarum criminalis excepta apparet. *Laut. pag. 668. verb. præscriptio XX.*

OBJ. *L. 5. C. h. ubi dicitur, actiones injuriarum finiri anno.*

RESP. Verum hoc est de æstimatoria.

DISSENTIT *Berl. P. 5. c. 69. n. 6. Et 7.* qui post annum ne quidem ex officio inquiri posse ait, nisi lis contestata sit, vel hodie citatio emanaverit, aut per modum exceptionis opponatur. *Conf. Myns. cent. 5. O. 7. n. 6. H. Hartm. L. 2. O. 49. n. 9. Et 10.*

Qv. XIX. *An actio Legis Corneliae, si civiliter agitur, præscribatur 30. annis?*

AFFIRMATUR: Quia actio Legis Corneliae est ex Jure Civili, indeque perpetua, *pr. Inst. de Perpet. Et temp. act. L. 3. L. 4. C. de Præf. 30. ann. L. 35. ff. de O. Et A. l. 1. §. 1. C. de Ann. exc.* *Laut. pag. 669. verb. præscriptio XXX Et.*

OBJ. (1) *L. 5. C. de Injur.* ubi in genere dicitur, anno præscribi injuriarum actionem.

RESP. Loqui de æstimatoria.

OBJ. (2) Quod actio hæc ad vindictam tendat, indeque tanquam odiosa restringenda sit. *C. Odiæ de Reg. Jur. in 6.*

RESP.

RESP. Est restringenda, at non contra apertam rationem juris, quæ vult, ut civiles sint perpetuæ.

Alia, quæ obstant, vide apud *Harpr. h. §. 12. n. 5. Schneid. ibid. H. Pifl. L. 4. qu. 20. n. 4.*

Hodie Jus Civile obtinet, *Mynf. Cent. 1. O. 84. Et Cent. 5. O. 7. Coler. Dec. 128. n. 2. Gail. L. 2. O. 104. Pruckm. V. 1. conf. 21. n. 24. Dd. apud Berl. P. 5. c. 69. n. 30.*

Qv. XX. *An actio recantatoria sit criminalis, vel civilis, Et instar rei persecutoriae?*

Laut. pag. 669. verb. non criminalis. Maxima inter Doctores intercedit controversia, an actio ad palinodiam sit criminalis, an civilis? Illud statuunt *Berl. P. 5. c. 62. n. 12. Moller. Sem. L. 1. n. 2. p. 4. Et c.* At criminalis esse non potest, quia criminales persecutiones demum sunt, quæ publicum interesse respiciunt, *l. 9. §. 5. de Publican. Carps. Pr. Crim. qu. 102. n. 29. 30. & ubi agitur ad pœnam filco applicandam. l. 6. l. 7. §. 1. de Injur. l. 3. §. 1. Stellion.* Quod hic neutiquam fit, *Struv. Exc. 48. th. 61. lit. β.*

Laut. pag. 669. verb. rei persecutoria. Magis ergo est actio civilis. At iterum variant Doctores: an fit rei persecutoria, an pœnalis? Sane si dicendum, quod res est, proprie rei persecutoria dici non potest. Actiones enim rei persecutoriae dicuntur, quibus persequimur id, quod e patrimonio nobis abest, *L. 35. de O. Et A. at fama nec in patrimonio est, l. 2. §. 4. de Collat. L. p. in fin. de Sep. viol. nec per alterius injuriam mihi auferri potest. Vinn. ad §. 10. I. de Injur.* Non ergo patrimonium meum diminutum dici potest, neque alter plus suo habet, quia nulla ratione ejus patrimonium auctum dici potest. Sed & nec pœnalis proprie dici potest, non a parte rei, quia pœna est, quam reus ex suo delicto de suo debet, *Dn. Par. Hyp. Inst. de Act. §. 20. Et in Disp. de Obligat. harr. ex del. def. th. 7. ubi rationes hujus definitionis allegat: hic verò nihil de suo debet reus. Nec a parte actoris, quia non agit ad pœnam sibi tribuendam, arg. §. 18. Inst. de Act. sed ad nudam revocationem injuriæ. Vid. Carps. Pr. crim. p. 2. qu. 94. n. 59. 60. Et n. 70.*

Attamen moribus fama quasi auferri & minui creditur, nec negari potest, ex hujusmodi injuriis & imputationibus finistram cordatorum hominum de nobis opinionem oriri posse; unde mortaliter peccare dicitur, qui famam non defendit, *C. 56. C. 11. qu. 3.*
Dum

Dum ergo ad injuriæ recantationem, indeque ad famæ restitutionem agitur, magis ad rei persecutionem accedere videtur, & sic ex interpretatione morum, quæ vim Legis habet, rei persecutoriis accenseri potest. Quod vel ex formula, in ipsa *O. C. P. 2. tit. 28.* usitata apparet, auf einen Wiederruf klagen, quæ sane pro pœna ex iis, quæ ante suppositi, haberi nequit.

Atque hoc ita tradunt *Carpz. Pr. Crim. p. 2. qu. 94. n. 51. ubi late Dd. Et n. 58. Et p. 4. c. 42. def. 2. n. 4. Struv. Ex. 48. th. 61. ibique Müll.* Sed & Gryphiswaldenses hanc actionem recantatoriam pro rei persecutoria declararunt in causa des Stiffes Quedlinburg, contra den Bürgermeister Hetsling, d. 8. Nov. 1703.

Effectus hujus rei insignes hi sunt: quod (1) actio recantatoria cumulari cum æstimatoria & criminali injuriarum actione possit; vid. *Carpz. d. qu. 94. n. 61.* de quo plenius infra. (2) Quod jusjurandum deferri possit; vid. *supr. tit. de Jurj. qu. 35.* (3) In Camera quoque actiones recantatoriæ recipiuntur, *Carpz. d. qu. 94. n. 52.* quod fieri non possit, si esset criminalis. *O. C. tit. 22. part. 2.* (4) Actio ad palinodiam tanquam rei persecutoria suspenditur, usque dum criminalis actio a filco intentata, ad finem perducta fuerit, uti in Curia Halberstadiensi judicatum est in causa filci, contra Feuerstacken, d. 6. Sept. 1709.

Qv. XXI *An actio recantatoria detur hæredibus injuriati?*

Dictum est in præcedenti questione, actionem recantatoriam esse magis rei, quam pœnæ persecutoriam; unde videtur semper in hæredes transire, *L. 24. de V. S. L. 62. de R. J. L. 37. de A. vel O. H.* vel saltem, quia instar actionis injuriarum est, lite contestata; uti etiam pluribus defendit *Carpz. P. 2. Pract. crim. qu. 96. n. 25. ibique late Dd.* Ast verius est, hanc actionem nec ante, nec post litem contestatam in actoris hæredes transire: idque patet (1) ex eo, quod nec rei persecutoriæ ad hæredes pertineant, si tendunt ad jus aliquod, quod personæ cohæret. *L. 3. pr. L. 16. pr. C. de Usufr. L. 3. §. f. Quib. mod. usufr. Laut. Comp. tit. de Obl. Et act. pag. 623.* Tale jus autem (2) est intentata recantatio; nam agit actor ad restitutionem famæ sibi quasi ablatæ, fama vero est personalissimum aliquid, quod extra personam esse non potest. Et quo jure (3) hæredes agerent?

Cocc. J. C. P. II.

Nnn n

Sane

Sane non alio jure, quam ex defuncti persona, quam repræsentant: at certum est, hæredes repræsentare defunctum tantum quoad patrimonium, sub quo fama non continetur: succedunt enim tantum in bona, non in ejus existimationem. Neque (4) litis contestatio aliquid hic operari potest; illa enim hunc effectum non habet, ut jus, quod personæ cohæret, transeat, *Struv. Ex. 46. th. 82. ibique Müll. lit. d.* sed potius, extincta persona, totam exstingui actionem, certum est. Idque (5) in terminis ita tradit, plurimisque rationibus defendit *Berl. P. 5. C. 62. num. 25.* Atque ex his rationibus hæredibus actoris, recantationem a reo vindicati postulantis, ea denegata fuit in Curia Halberstadiensis, in causa des Postmeisters zu Aschersleben, contra Schmidten, d. 4. Jul. 1704. At observavi, in causa Weltheim, contra Spiegel, mortuo actore, ejus hæredibus declarationem factam fuisse.

Et si hæc omnia hæcenus certa sint, negari tamen nequit, hujusmodi injuriis non parum sugillari famam defuncti; indeque ipsorum quoque hæredum intererit, hanc opinionem deleri, defunctique existimationem purgari, per text. expr. in *l. 1. §. 6. ff. de Injur.* Quin ipsis hæredibus injuria fieri videtur, si fama ejus, cui hæredes existunt, laceatur, *d. l. 1. §. 4.* Vid. omsino *Carpz. P. 2. qu. 94. n. 26. 27. 28. §. 29.* Ipsi ergo hæredes suo jure hæc injuriam, defuncto illatam, vindicare, & ad recantationem agere, non vero a defuncto intentatam continuare, nec eundem processum reassumere poterunt. Condemnatio vero ita fieri solet, ut & defuncto & hæredibus recantatio fiat, prout plurima præjudicia existant apud *Carpz. d. l. n. 27. §. 30.*

Qv. XXII. *An actio recantatoria deitur contra hæredes?*

Laut. pag. 659. verb. Et hæredes Et.

Actiones rei persecutoriæ regulariter in solidum in hæredes transeunt, §. 1. *Inst. de Perp. Et temp. del.* quia petitur iis aliquid, quod defunctus debuit, cujus redintegratio proinde ab hæredibus, qui in omne jus defuncti succedunt, impetrari potest. *Dn. Par. Disp. de Obl. hæred. ex del. def.*

At exceptio est, si jux personæ cohæreat, *Dn. Par. Hyp. Inst. del. tit. §. 2.* tunc etiam neque lite contestata, neque post sententiam, hæredes ex eo obligari vel conveniri possunt, sed ea, quæ personæ cohærent, morte ejus intereunt, *l. 3. §. 5. Quib. mod. usufr.*

ne

nec ad hæredes transeunt. *L. f. §. Lucius. ff. de Contr. emt. L. 196. de R. J. Richt. dec. 55. n. 23.*

Tale jus jam est recantatio. Nam (1) actus recantationis, & obligatio revocandi, afficit solam injuriantis personam, & ei coheret; ille enim solus evonuit injurias, & sic famam quasi abstulit, adeoque solus quoque illas revocare potest & debet. Neque (2) illatio injuriæ afficit patrimonium & bona defuncti, neque injuriam inferens & ad revocandum condemnatus plus suo vel auctius patrimonium habet, adeoque nec hæres, qui tantum in patrimonio & bonis defuncti succedit, exinde tenetur. Nam (3) omnis obligatio hæredis ex eo est, quod representet personam defuncti, in cujus patrimonium succedit; hæc autem representatio cessat in causis famæ, quæ ad patrimonium non pertinet. Atque hinc (4) in Curia Halberstadiensi in causa Stiffes Dveblinburg, contra Schersling, & postea Helling, hæc ratio, daß solcher actus recantatorius an die Person des Injurianten gebunden se. allegata, & ideo fidejussor absolutus fuit. Atque hanc sententiam (5) defendunt *Carpz. L. 3. Resp. 38. n. 5.* ubi plurima refert præjudicia, *Mev. P. 2. dec. 136. & Carpz. Pr. cr. p. 2. qu. 96. n. 31. ibique Dd. Richt. P. 1. dec. 55. n. 20. seq.* ubi præjudicium: quanquam ratio, a *Carpzovio d. n. 31.* allegata, fallat.

Equidem plurimi Dd. actionem ad palinodiam, lite contestata, in hæredes transire, asserunt, *Laut. Comp. pag. 669. Richt. P. 1. dec. 55.* ibique præjudicium, *Carpz. Pr. crim. p. 2. qu. 96. n. 26. Mev. P. 2. dec. 136.* ex regula illa generali, quod lite contestata actiones etiam pœnales in hæredes dentur, *§. 1. in f. Inst. de Perp. & temp. act. L. 85. de O. & A. L. 139. d. R. J.* propter quasi contractum. *l. 11. §. 1. de Novat.* Verior tamen est contraria sententia, quia efficere ille quasi contractus non potest, ut factum, quod personæ cohereret, ad hæredes transeat, & ut actus, qui ore defuncti fieri debuisset, ab hærede præstetur, qui tantum in bona, non in actus, personæ coherentes, succedit.

Atque ita in contradictorio hæredes, mortuo injuriantem, absoluti sunt in causa der Wittwen Aßeburg, contra Hencken, d. 28. Jan. 1686.

Et cum hæredi actoris, qui recantationem sibi fieri voluit, id denegatum fuerit in causa des Postmeisters zu Aschersleben, contra Schmidten, de quo *qu. præced.* multo magis hæredes rei ab ejus præstatione liberabuntur, cum major debeat esse favor rei, quam actoris.

Qv. XXIII. *An actio recantatoria detur contra fidejussores, reo mortuo?*

Reus, qui injuriam alii intulit, cautionem de judicio sibi & judicatum solvi præstitit, actor recantatoriam instituit, qua pendente, reus moritur, non relicto hærede; indeque actor a fidejussore illam revocationem sibi fieri desiderabat. At denegatum id fuit; (1) quia recantatio illa est actus, qui personæ injuriantis cohæret, adeoque ab ejus fidejussore, qui personam rei non repræsentat, præstari nequit. Et cum (2) hæredes non teneantur, nedum fidejussor tenebitur. Neque (3) cautio judicatum solvi ad actus personæ cohærentes extendi potest. Atque hoc (4) ita in Curia Halberstadiensis in contradictorio decisum est in causa des *Stiffs Quedlinburg*, contra den *Bürgermeister Hetsling*, als Fidejussorem des Licent. *Scherhling*, d. 8. Nov. 1707. Quæ sententia a Francofurtensibus d. 28. Maji 1708. confirmata fuit.

Qv. XXIV. *An ad recantationem condemnatus fiat infamis?*

AFFIRMATUR: Nam causa, ex qua condemnatur, scil. injuria, est famosa.

Laut. pag. 669. verb. infamia facti &c.

OBJ. Quod sit instar rei persecutionis.

RESP. Etiam rei persecutoriæ infamant, si causa sit famosa, ut in deposito, mandato, &c.

Hinc moribus reservari solet fama in sententia. Vid. *infr. qu. 27.*

DISSENTIT *Carpz. Prax. Crim. P. 2. qu. 94. n. 18. & 95.* & putat actionem hanc non infamare, nisi pœna addita sit sententiæ; rationem addit, quia actio recantatoria est noviter introducta, indeque odiosa. Sed jam antea monui, causam injuriæ hic subesse, quæ per se est famosa.

Qv. XXV. *An morte injuriantis extinguatur actio recantatoria?*

Laut. pag. 669. verb. morte injuriantis &c.

Vid. *supr. qu. 22.*

Qv. XXVI. *An actio recantatoria 30. annis, an anno utili præscribatur?*

RESP. Triginta annis; quia est consuetudine introducta, indeque ex Jure Civili, *arg. §. 10. Inst. de Jur. nat. gent. & civ.* omnes autem actiones Juris Civiles, quæ rem persequuntur, sunt perpetuæ.

Laut. pag. 669. verb. non anno utili.

O B J

OBJ. Omnes actiones injuriarum anno finiri.

RESP. Imo de sola aestimatoria id verum est. Vid. *supr. qu. 10.*

Qv. XXVII. *Quid intersit inter recantationem & declarationem honoris?*

Plurimum interesse inter recantationem & nudam honoris declarationem, tradit *Carpz. Pr. Crimin. P. 2. qu. 94. n. 18. seq. Peretz. C. de Injur. n. 21.* Nam (1) in vera recantatione injurians palam, se mendacium dixisse, & in os suum mentitum esse, asserit, *Frantzsk. Ex. 12. qu. 8. n. 5.* & manu propria os mendax percutit. *Berl. P. 5. Concl. 62. n. 28.* Declaratio honoris saltem fit sub formula: daß er von Klägern nichts anders wisse, als alles Liebes und Gutes &c. atque ita in Curia Halberstadiensi judicatum d. 14. Febr. 1707. in causa Meindorff, contra Oppen. (2) Illa reo absente, a carnifice fieri debet; *hanc tantum ab ipso reo.* (3) Illa infamat, scil. infamia facti, non juris, *Laut. pag. 669. haec plane non infamat.* Unde in illa, non hac, fama reservari debet, *Gail. L. 1. O. 65. n. 6. Laut. d. l. Carpz. Pr. Crim. P. 2. qu. 94. n. 77. & 88.* quanquam etiam hic famam reservatam fuisse meminerim, in causa Meindorffs, contra Frau von Oppen, d. 14. Febr. 1707.

Atque haec declaratio honoris, propter varias circumstantias, uti si levis sit injuria &c. a Judice decerni potest; *Berl. d. l. in f. Carpz. d. l.* Sed & propter Nobilitatem, & praetensam retorsionem, non ad recantationem, sed declarationem honoris, rea damnata fuit in dicta causa.

Qv. XXVIII. *An actio aestimatoria & criminalis invicem concurrant.*

NEGATUR: (1) Quia utraque est poenalis, duæ poenæ autem nunquam concurrunt ex eodem delicto. *L. 14. ff. de Accus. (2) Per L. 670. verb. 6. ff. h. t. ibi: plane si actum sit publico judicio, denegandum est privatum: similiter ex diverso.* (3) Per *L. 7. §. 1. eo. l.* ubi in idem privatum judicium non concurrat cum publico; quia utrumque est poenale. (4) Per *L. 56. §. 1. de Furt.* ubi ille, qui semel criminaliter est accusatus, et si tantum simpliciter praesliterit, alia actione furti conveniri nequit. Eaque (5) communis est *Dd. sententia.* Vid. *Laut. p. 670. ibique late Dd. Mev. P. 6. d. 88. n. 1. & 2. item P. 9. d. 169. Wesenb. Parat. d. Injur. n. 14.*

Quæ regula adeo vera est, ut ne fideus de Publico interesse, ut

N n n 3

ajunt,

ajunt, agere possit, *Dn. Par. in Carol. 1. ad Disp. de Cumulat. pet. Et poss.* ubi & exceptiones recenset, uti si tantum ad damnum resarciendum actor egit. *Gail. L. 1. O. 65. Mysf. Cent. 2. O. 98. n. 10. Hopp. ad Inst. h.*

OBST. *L. 2. §. 1. ff. Vi bon. rapt.* ubi actio vi bonorum raptorum, & actio Legis Juliae de vi privata concurrere possunt, cum tamen utraque sit poenalis.

RESP. (1) Non sunt duae actiones inere poenales; nam actio vi bonorum raptorum post annum est in simplicium, indeque tunc cum poena, Lege Julia statuta, concurrere potest.

DISSENTIT *Carpz. p. 4. c. 24. def. fin. Et Prax. crim. P. 5. qu. 95. n. 26.* cui satisfactum ab *Eckolt. ff. tit. de Injur. Mart. Proc. t. 5. §. 4. n. 199.*

Pro nostra sententia in contradictorio judicavit Curia Halberstadiensis, in causa *Scherhings*, contra *Wachteln*, d. 3. Sept. 1696. item in causa *Kropf*, contra *Beckern*, d. 19. Nov. 1691.

Qv. XXIX. *An cum actione recantatoria, tam aestimatoria, quam criminalis persecutio cumulative concurrant?*

Laut. pag. 670. verb. cum recantatoria &c.

Equidem ideo introducta videtur actio ad palinodiam, ut illi quoque, qui criminaliter agit, quodammodo satisfiat per recantationem: & hoc sensu potius rei persecutoria dicitur.

Unde facile apparet, currere eam cum omnibus actionibus injuriarum posse, nam cum his omnibus poena petatur, constat rem & poenam invicem non consumere, *Lauterb. Comp. p. 670. quicquid dissentiat Carpz. Part. 4. C. 24. def. fin.* Atque ita quotidie cumulari has actiones, observavi in Curia Halberstadiensis, in causa *Meinderff*, contra *Oppen*, *Stiff*, *Quedlinburg*, contra *Scherhling*, *du Plessis*, contra *Premfeln* &c.

Qv. XXX. *An retorsio Jure Civili sit licita?*

Laut. pag. 670. verb. nec civili.

NEGATUR: (1) Quia nemo Judex esse debet in propria causa. *tot. tit. C. Ne quis in sua.* Nam (2) ideo Magistratus est constitutus, ne quis sibi jus dicat. *L. 23. Quod met. caus.* (3) Hae retorsiones non juris tuendi causa, sed ex iracundia & animo ulciscendi fiunt, quod prohibetur. *L. 45. §. 4. in f. Ad Leg. Aquil.* Sane (4) Leges privatam defensionem tum denum permittunt, si necessaria est, *L. 3. §. 9. de Vi Et vi arm.* qualis hic non est.

OBJ. *L. 3. de Just. Et jur.*

RESP. Legitima defensio omnino jure nature licita est, sed tantum, si necessaria est, alias in judicio ea fieri debet.

OBJ.

OBJ. *L. 25. ff. de Procur. ibi: dominum mentiri: adeoque crimen collusionis, procuratori imputatum, hic retorquetur.*

RESP. (1) Hic non est retorsio, sed negatio criminis imputati; ait enim procurator, *dominum mentiri*, i. e. rem ita se non habere.

RESP. (2) Improbatur ibi potius hæc retorsio, & dicitur, totum istud coram Prætoribus tractari debere. Sed & (3) procurator se defendit contra convitium in judicio. Vid. *L. 10. C. de Injur.*

OBJ. *L. 14. §. 6. de Bon. libert. ibi: retorsit in eum crimina.*

RESP. Sensus est, quod vicissim eum accusaverit in judicio de aliis criminibus, idque ex ratione allegata apparet, ibi: *ignoscendam enim est.*

Praxis tamen contraria invaluit; vid. *Laut. p. 670. ibique Dd. modo non nova injuria inferatur. Dn. Par. Hyp. Inst. h. §. 6. Gail. L. 2. O. 100. & 101.*

Qv. XXXI. *An desinat esse famosus libellus, si autor nomen suum apponat?*

Equidem Jure communi negari non potest, libellum famosum tunc de *Laut. pag. 671. verb.* mum esse, quando nomen additum non est, (1) per *l. 5. §. 9. h. ibi: vel sine nomine; non ergo cum nomine; (2) per L. 1. ibi: scriptiois au-* tor requiratur. *L. 3. ibi: quorum auctor nullus existit; L. 4. ibi: quae no-* mine accusatoris caret. *C. Theod. de Fam. libell. (3) L. un. C. de Fam. lib.* ubi dicitur, quod scribens famosum libellum potius nomen suum profiteri *debeat, & ore proprio edicere. (4) Apud omnes gentes suppressio nomi-* nis libellum demum facit famosum. Vid. *Nebelkr. dec. 16.* Sane (5) nul- la ratio dari posset, cur injuria scripta tam leviter, famosus libellus vero ca- pitaliter puniatur, nisi quod odiosa admodum hæc sunt scripta, suppressio nomine edita, facile enim spe impunitatis latitans ille injurias evomere posset; unde, ne ex occulto insidiæ struantur, deterreni proposita tanta pœna debet, quod opus non est, si nomen apparet; quia tunc actione inju- riarum conveniri autor potest. Neque (6) vera ratio differentiae dari pos- set inter injuriam scriptam & famosum libellum, si huic nomen additur: quod enim quidam ajunt, famosum libellum esse, quando totus libellus in al- terius injuriam scribitur, injuriam scriptam autem, si injuriæ incidenter fiat mentio &c. id nullibi in Jure dicitur; & licet *Berlichius P. 5. C. 67.* inju- riam scriptam etiam in literis privatis contineri posse, putet, non vero fa- mosam libellum, hoc itidem divinatorium est; si enim literæ private injuriam sine nomine adjecto contineant, omnino erit famosus libel- lus. Accedit (7) textus expressus in *Ord. Car. art. 110. ibi: mit sei-* nem rechten Tauff- und Zu- Namen nicht unterschrieben.

OBJ.

OBJ. (1) *arg. d. l. 5. §. 9. verb. Etiamfi.*

RESP. Verbum *etiamfi* restringendum est ad verba *alterius nomine*, ut sensus sit, quod non tantum tunc teneatur, si sine nomine, sed etiam, si alterius nomine ficto. Vid. *Du. Berg. Res. Leg. Obst. h. qu. 4.*

OBJ. (2) *O. P. de ann. 1577. tit. 37. §. Und sehen. verb. Es habe der Autor seinen Namen darunter gesetzt, oder nicht.*

RESP. *Du. Berg. d. l.* his verbis: Loqui non de famoso libello, sed tantum hoc velle, ne libri ad infamiam & contentum alterius scripti imprimantur & vendantur, etiam si nomen auctoris in illis libris adjectum sit. Igitur verba: *Es habe der Autor*, applicanda sunt ad verbum: *Schriften*, non ad verbum: *Famos-Bücher*, de iis enim agitur *in fin. d. tit. 35. §. Und sehen.* ubi expresse suppressio nominis supponitur, ibi, *bis der rechte Autor* befunden. hinc etiam Imperator *ibidem* sejungit *famose Bücher von andern Schriften*, per particulam disjunctivam *Oder*.

Nostram sententiam tuetur *Laut. h. p. 671. ibique late Dd.*

DISSENTIUNT Dd. apud *Laut. d. l. Struv. h. §. 67. & Berl. P. 5. concl. 67. n. 31. 36. & 37. ibique late Dd.*

Qv. XXXII. *An actio famosi libelli sit annalis, an perpetua?*

RESP. Est perpetua: quia est Juris Civilis, & constitutione Caesarea introducta, *L. un. C. de Fam. lib.* actiones vero ex Legibus, SCtis & constitutionibus Principum sunt perpetuae. Sed & poena gravior est in famosis libellis, quam actionibus injuriarum, adeoque longior praescriptio. Atque ita sentiunt *Wesemb. Conf. 22. n. 7. Heig. P. 2. q. 31. n. 14.*

DISSENTIUNT *Farinac. Pract. Crim. L. 1. t. 1. qu. 10. n. 24. & alii apud Berl. P. 5. c. 69. n. 54.*

LIB. XLVII. TIT. XI.

DE EXTRAORDINARIIS CRIMINIBUS.

Qv. I. *An dolosa puellae de supra interpellatio puniatur ultimo supplicio?*

Laut. pag. 672. verb. dolosa &c. NEGATUR: Nam inauditum est, eum, qui puellam interpellavit, perfecto quoque flagitio, capite puniri, quae poena tum ne quidem in adulterio obtinuit.

At

